

5.12.2014

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Viite: Lausuntopyyntö OKM/34/040/2013

Asia: **Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus. Kehittämisehdotukset. Opetus ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:23**

Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus – työryhmän muistiosta Lohjan kaupunki toteaa lausuntonaan seuraavaa. Työryhmän esittämät ehdotukset ovat kohderyhmän kannalta kokonaisuudessaan tarpeellisia ja ajankohtaisia sekä koulutuksen järjestämisen kannalta järkeviä.

Työryhmämuistiossa on seikkaperäisesti esitetty aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen järjestäminen. On tärkeää, että aikuisten maahanmuuttajien perusopetukselle määritellään valtakunnallisesti yhtenäiset tavoitteet. Raportissa on nostettu esiin keskeisiä asioita liittyen aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen järjestämiseen, kuten opiskelun haasteet, ohjauksen merkitys ja opintojen aikainen toimeentulo. Myös kysymys opettajien kelpoisuudesta on nostettu esiin. Lisäksi on hyvä, että samassa yhteydessä määritellään opetuksen kustannuksista vastaava taho.

Lausunnossa esitetään uudistuksia, jotka pääsääntöisesti helpottavat ja yksinkertaistavat maahanmuuttajien perusopetuksen järjestämistä kunnissa. Ensinnäkin aikuisten perusopetukseen luodaan selkeä rakenne nykyisin varsin sekavan järjestelmän sijaan. Opiskelu jaetaan selkeästi päätoimiseen, sivutoimiseen ja aineopiskeluun. Opetussuunnitelmien perusteiden laatiminen modulaarisesti (esim. luku- ja kirjoitustaidon opetuksen moduuli) helpottaa paikallisen opetussuunnitelman laatimista ja käytännön opetuksen toteuttamista. Koska aikuisten perusopetus voi toimia samalla kotoutumiskoulutuksena, byrokratia eri viranomaisten välillä vähenee. Tämä ei tietenkään pienennä verkostoitumisen tarvetta.

Toinen kuntien kannalta merkittävä uudistus on rahoituksen siirtäminen kokonaan valtiorahoitteiseksi. Samalla valtion kokonaisvastuu rahoituksesta tuo vakautta ja varmuutta rahoitukseen. Toisaalta edelleenkin etenkin pienillä paikkakunnilla on vaikea saada koottua tarpeeksi isoa ryhmää, jotta opetus ja ohjaus saadaan tarkoituksenmukaisesti järjestettyä. Rahoitusuudistuksen tavoitteena on mahdollistaa aikuisten perusopetuksen opiskelu aikuislukiossa päätoimisena, sivutoimisena ja aineopintoina. Koulutukseen suunniteltu rahoitus riittää ehkä opetuksen järjestämisen, mutta opetuksen lisäksi on resursoitava myös opinto-ohjaukseen, kuraattoripalveluihin ja muihin opiskelijoiden tukitoimiin. Sen tähden rahoituksen riittävyyteen on kiinnitettävä huomiota. Opetuksen tulee olla varsin yksilöllistä. Etenkin henkilökohtainen ohjaus syö runsaasti resursseja. 6 800 € /opiskelija/vuosi ei aina riitä. Sinällään ehdotettu määräaika, 5 vuotta on riittävä.

Kolmas kuntatason toimintaa helpottava tekijä on valtakunnallisen kielitaidon ja opiskeluvalmiuksien arviointijärjestelmän luominen. Se mahdollistaa maahanmuuttajien tasapuolisen kohtelun eri osissa maata. Lisäksi pienillä kuntien resurssit erilaisten testien ja arviointijärjestelmien kehittämiseen ovat vähäiset.

Tavoite, että opiskelijoiden taloudellista mahdollisuutta osallistua opetukseen helpotetaan, on tärkeä. Samoin opintotukijärjestelmän ulottaminen aikuislukioissa toteuttavaan perusopetukseen on myönteinen asia. Myös opiskelun jatkaminen kotouttamistuella 48 kuukauteen on kannatettavaa.

Lohjan kaupunki / sivistystoimi

Katri Kalske
sivistysjohtaja

Päivi Tuomi
opetuspäällikkö